

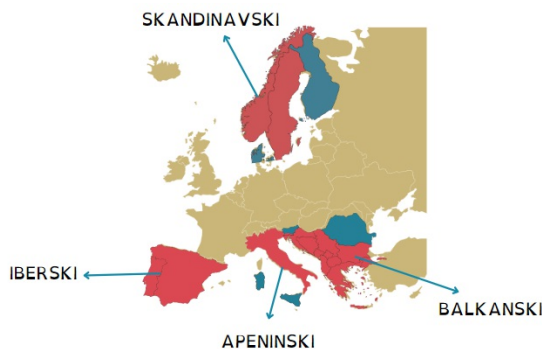
Relief in kamninska zgradba Evrope

○ RELIEF, KOPNO, MORJE, NOTRANJE SILE, ZUNANJE SILE, PREPREVANJE, EROZIJA, AKUMULACIJA

Površje Evrope je zelo raznoliko in razčlenjeno, saj ima številne polotoke, otoke in otočja, morje pa se zajeda globoko v kopno. Omejujejo jo Atlantski ocean, Severno ledeno morje in Sredozemsko morje (+ zalivi!). Po kopnem meja med Evropo in Azijo poteka po gorovju Ural, reki Ural, po obali Kaspijskega jezera do Kavkaza, po severni obali črnega morja do Bosporja in Dardanel.

Največji polotoki Evrope so:

- Skandinavski
- Pirenejski
- Apeninski
- Balkanski

Večja otočja in otoki Evrope:

- Islandija
- Britansko otočje
- Baleari
- Sardinija
- Korzika
- Sicilija
- Kikladi
- Kreta
- Ciper

Površje se je skozi geološko zgodovino oblikovalo v štiri osnovne naravne enote:

- Ščiti in plošče
- Stara uravnana gorstva s planotami in kotlinami
- Mlada gorstva
- Nižavja

Ščiti in plošče => predkambrij => najstarejši deli kopnega => magmatske kamnine => Baltski ščit in Ruska plošča => ščit ledeniško preoblikovan, plošča prekrita s prodom in peskom.

Stara gorstva => paleozoik => magmatske kamnine => gubanje robov plošč => Skandinavsko gorstvo, Britansko otočje, Evropsko sredogorje, Ural => do 2000 m visoka gorstva, uravnano površje, široke doline in kotline, poraščeno z gozdom, rudna bogastva (premog, železo ipd.) => rečno in ledeniško površje.

Mlada gorstva => kenozoik - terciar => zaradi premikanja tektonskih plošč se nagubajo sedimenti nastali v mezozoiku => Pireneji, Alpe, Apenini, Dinarsko gorstvo, Karpati => do 5000 m visoka gorstva, ostri vrhovi, globoke doline => rečno in ledeniško površje.

Nižavja => kenozoik - kvartar => nasujejo jih reke s prinesenim materialom (akumulacija) => ravno površje => prevladujejo nesprijeti sedimenti (prod in pesek) => rodovitna prst => Severnofrancosko, Nemško-poljsko, Vzhodnoevropsko nižavje, Padska, Panonska, Vlaška nižina.

Izjema so še vedno aktivna vulkanska območja v Evropi => Islandija, Eolski otoki, Sicilija (Etna), Vezuv, Campi Flegrei ...

Kaj znam

Meja med Evropo in Azijo po kopnem poteka po gorovju Ural, reki Ural, po obali Kaspijskega jezera do Kavkaza, po S obali Črnega morja do Bosporja in Dardanel.

Štiri osnovne naravne enote reliefa so ščiti in plošče, stara gorstva, mlada gorstva in nižavja.

Površje Evrope je zelo raznoliko in razčlenjeno.

Evropo omejujejo Atlantski ocean, Severno ledeno morje in Sredozemsko morje (+zalivi).